

Herziening risicomethodiek depositogarantiestelsel

September 2024

Het Nederlandse depositogarantiestelsel (DGS) wordt door banken gefinancierd op basis van risicogewogen premies. Ten behoeve van deze risicoweging worden banken aan de hand van verschillende indicatoren ingedeeld in vier risicocategorieën. De hiervoor geldende risicomethodiek is in 2021 geheel herzien. De nieuwe methodiek is op 1 december 2022 gepubliceerd en is van toepassing vanaf premiedatum 31 december 2022.

1

Wat is de rol van de risicomethodiek?

Sinds 2016 dragen banken ieder kwartaal premies af aan een depositogarantiefonds dat in 2024 haar doelomvang heeft bereikt van 0,8 procent van de door het DGS gegarandeerde deposito's. In het vervolg wordt het fonds op peil gehouden en worden kwartaalpremie's geheven indien nodig. De kwartaalpremie wordt voor de helft bepaald door een basisbijdrage die enkel wordt bepaald aan de hand van de omvang van de gegarandeerde deposito's aangehouden bij een bank. De andere helft van de kwartaalpremie wordt bepaald door een risicobijdrage die over alle banken verdeeld wordt aan de hand van een risicoweging die wordt toegepast op de bij een bank aangehouden gegarandeerde deposito's.

De risicoweging van de gegarandeerde deposito's wordt door DNB bepaald aan de hand van een risicomethodiek die in wet- en regelgeving is vastgelegd.¹ Deze methodiek bestaat uit vijf groepen risico's (risicodimensies) die een beeld geven van de soliditeit van een bank:²

- i. de kapitalisatie;
- ii. het liquiditeits- en financieringsprofiel;
- iii. de kwaliteit van de activa;
- iv. het bedrijfsmodel en management;
- v. de potentiële verliezen voor het DGS.

Per risicodimensie zijn er één of twee indicatoren vastgesteld met een eigen weging. Op basis van de score van een bank op de indicatoren worden banken ingedeeld in vier risicocategorieën. Deze categorieën wegen de gegarandeerde deposito's van een bank met een factor van 50, 100, 150 of 200 procent.

¹ Op hoofdlijnen is de methodologie vastgelegd in het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft (artikelen 29.10-29.20 en de bijlagen B en C), de verdere uitwerking is te vinden in de Regeling risicoindicatoren bijdragen depositogarantiestelsel Wft 2024.

² Deze vijf risicodimensies vloeien voort uit de door de Europese Bankautoriteit (EBA) opgestelde richtsnoeren betreffende de methoden voor het berekenen van bijdragen aan depositogarantiestelsels (EBA/GL/2015/10).

Waarom is de risicomethodiek herzien?

Periodieke evaluatie en herkalibratie van de risicomethodiek die banken in risicocategorieën indeelt is cruciaal om het doel van risicoweging te bestendigen. Om te waarborgen dat de risicomethodiek bruikbaar blijft en de uitkomsten plausibel zijn, heeft DNB in 2021 onderzoek gedaan naar de prestaties van de risicomethodiek die vanaf 2017 gold.

De belangrijkste conclusie van de evaluatie was dat de risicomethodiek structureel tot te lage uitkomsten leidde, in vergelijking met het toezicht- en resolutieoordeel.³ Bij deze evaluatie heeft DNB onderzoek gedaan naar (i) de plausibiliteit van de risico-indeling die volgt uit de methodiek (door een vergelijking te maken met het toezichtoordeel⁴ en het resolutieoordeel⁵ voor de relevante banken), (ii) de effectiviteit van de indicatorscores⁶ en (iii) de modefficiëntie⁷.

De conclusie van de evaluatie gaf aanleiding om te werken aan een herkalibratie van de risicomethodiek.

Doel van de herkalibratie was te zorgen dat (i) de methodiek over de gehele linie tot minder lage uitkomsten leidt, (ii) dit te bereiken door het verbeteren van de differentiërende kracht van enkele indicatoren en (iii) de modefficiëntie te verhogen.

De modelwijzigingen zijn als volgt:

1. De risicodimensie 'kwaliteit van de activa' bevat de indicator risicogewogen activa / totale activa die de basis vormt van het risicomodel. De weging van deze indicator neemt af van 50 procent naar 40 procent. Dit is een wenselijke stap om de afhankelijkheid van deze indicator te verminderen;
2. De risicodimensie 'kapitalisatie' bevat de hefboomratio waarvan het gewicht afneemt van 12,5 procent naar 10 procent. Bij de evaluatie was gewezen op de lage differentiërende kracht door de ondergrens van 6 procent. De meeste banken hebben een hefboomratio boven de 6 procent en scoorden dus 'o'. De verhoging van de ondergrens naar 8 procent corrigeert dit;
3. Het totale belang van de risicodimensie 'liquiditeit' neemt toe van 12,5 procent naar 20 procent. Daarbij komt meer aandacht te liggen op liquiditeitsbuffer / totale activa (12,5 procent) en minder op liquiditeitsbuffer / gegarandeerde deposito's (7,5 procent). Bij eerstgenoemde indicator is de ondergrens verlaagd van 100 procent naar 40 procent. Bij de laatstgenoemde indicator is de bovengrens verhoogd van 0 procent naar 10 procent. Beide aanpassingen zorgen voor een verbetering van de differentiërende kracht en de modefficiëntie;
4. De risicodimensie 'bedrijfsmodel / management' bevat de indicator rendement op activa (RoA) waarvan het gewicht afneemt van 12,5 procent naar 10 procent. Veel banken scoorden de afgelopen jaren 'o' op deze indicator vanwege een RoA hoger dan 0,2 procent. De ondergrens van deze indicator is daarom opgetrokken naar 0,3 procent;
5. Het totale belang van de risicodimensie 'potentiële verliezen voor het DGS' neemt toe van 12,5 procent naar 20 procent. Daarbij komt meer aandacht te liggen op gegarandeerde deposito's / totale activa (15 procent) en minder op activabeklemming (5 procent).

3 Het rapport "Evaluatie en herkalibratie risicomethodiek Nederlandse Depositogarantie" verschaft publieke uitkomsten van de evaluatie en herkalibratie.

4 Door middel van het *Supervisory Review and Evaluation Process* (SREP).

5 Hierbij is gekeken naar het verwachte verlies bij afwikkeling van een bank conform vastgestelde resolutiestrategieën.

6 De effectiviteit bepaalt of de indicatoren voldoende differentiëren tussen instellingen.

7 De model-efficiëntie waarborgt dat het model zo eenvoudig mogelijk is.

Hoe wordt de risicocategorie van een bank bepaald onder de nieuwe risicomethodiek?

De nieuwe risicomethodiek kent zeven indicatoren voor de vijf risicodimensies. Het gewicht van deze indicatoren telt op tot 100 procent. Voor iedere indicator is er een ondergrens en bovengrens vastgesteld,

die bepalend zijn voor de score op een indicator. De scores op alle indicatoren worden genormaliseerd naar een waarde tussen 0 en 1 om deze vergelijkbaar te maken.

Tabel 1 Specificaties nieuwe risicomethodiek

Risicodimensie	Risico-indicator(en)	Weging	Ondergrens*	Bovengrens*
Kwaliteit van de activa	Risicogewogen activa / TA	40%	0%	100%
Kapitalisatie	Leverage Ratio	10%	8%	3%
Liquiditeit	Liquiditeitsbuffer / TA	12,5%	40%	0%
	Liquiditeitsbuffer / Gegarandeerde deposito's onder NL'se DGS	7,5%	100%	10%
Bedrijfsmodel en Management	Rendement op activa	10%	0,3%	0%
Potentiële verliezen voor DGS	Gegarandeerde deposito's onder NL'se DGS / TA	15%	0%	100%
	Beklemden activa / TA	5%	10%	30%

* De risico-indicator wordt binnen deze grenzen genormaliseerd. De ondergrens staat gelijk aan 0 (lage risicoscore), de bovengrens gelijk aan 1 (hoge risicoscore). Daartussen kent de indicatorscore een glijdende schaal.

Neem als voorbeeld de indicator voor de mate van activabeklemming (beklemden activa/ totale activa). De ondergrens van deze indicator is 10 procent en de bovengrens is 30 procent. Een bank met 260 beklemden activa en 1.000 totale activa heeft een mate van activabeklemming die gelijk is aan 26 procent. Aan de hand van onder- en bovengrens wordt voor deze bank de indicatorscore genormaliseerd naar 0,8.

Merk op dat bij sommige indicatoren de normalisatie omgekeerd verloopt (een hoge waarde op de risico-indicator staat daarbij gelijk aan een lage risicoscore). Dit is het geval bij indicatoren waar een hoge waarde gelijk staat aan laag risico, zoals bijvoorbeeld bij de leverage ratio. Tabel 1 toont de specificaties van de nieuwe risicomethodiek. Tabel 3 in Bijlage I bevat een vergelijking tussen de oude en nieuwe risicomethodiek.

De variabelen die ten grondslag liggen aan deze indicatoren worden door banken periodiek gerapporteerd op basis van Finrep en Corep. De bijlage biedt een overzicht van de rapportagevelden en hun vindplaats welke door de risico- methodiek gehanteerd worden.

De berekening van de indicatorscore is gebaseerd op het toetsmoment, dat gelijk is aan het einde van het kwartaal voorafgaande aan het kwartaal waarover de premie verschuldigd is. Het toetsmoment voor het vierde kwartaal van 2022 is dus 30 september 2022 (zie tabel 2).

Tabel 2 Kwartalen en toetsmomenten

Kwartaal waarover premie verschuldigd is	Toetsmoment
1e kwartaal	31 december
2e kwartaal	31 maart
3e kwartaal	30 juni
4e kwartaal	30 september

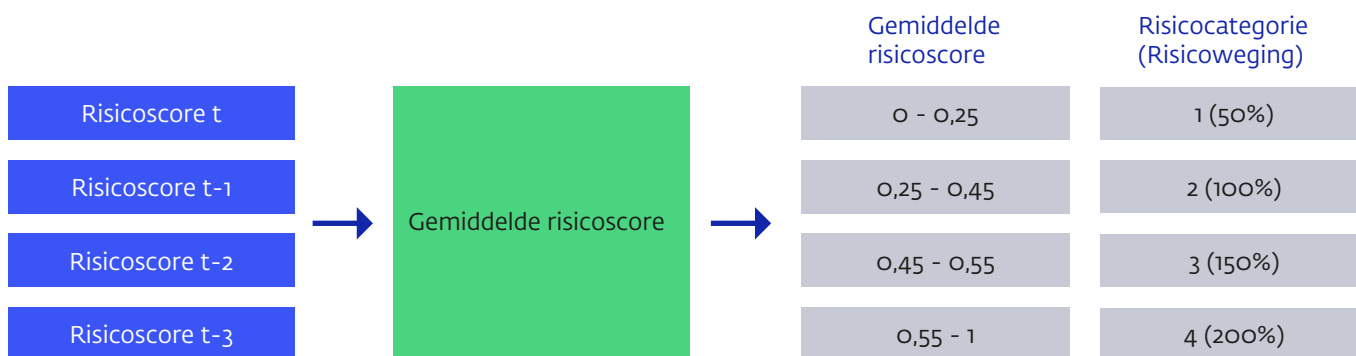
De risicoscore van een bank komt vervolgens tot stand aan de hand van het gewogen gemiddelde van de indicatorscores. In het verlengde van het eerdere voorbeeld zou een indicatorscore van 0,8 op de mate van activabeklemming – een indicator met een geweging van 6,25 procent – de risicoscore van de bank met 0,05 verhogen (0,8 x 6,25 procent).

Om (kwartaalgebonden) uitschieters te voorkomen vindt de indeling van een bank in een risicocategorie plaats aan de hand van de gemiddelde risicoscore over de afgelopen vier kwartalen. In de nieuwe risicomethodiek zijn de grenzen tussen risicocategorieën dusdanig verlaagd dat banken eerder worden ingedeeld in categorie 2 (100% weging) of categorie 4 (200% weging). Dit sluit aan bij deelconclusie 1 uit de evaluatie dat er oververtegenwoordiging van banken

is in de laagste categorie (1) en de hoogste categorie (4). De grens tussen categorie 1 (50%) en 2 (100%) wordt verlaagd van een risicoscore van 0,30 naar een risicoscore van 0,25. De grens tussen categorie 3 (150%) en 4 (200%) gaat omlaag van 0,60 naar 0,55. Figuur 1 vat samen hoe de risico-indeling in zijn werk gaat. Tabel 4 in Bijlage I bevat een vergelijking tussen de indeling van de risicocategorieën onder oude en nieuwe risicomethodiek.

Figuur 1 Berekening risicocategorie op basis van risicoscores

t = kwartaal waarover premie verschuldigd is

4

Wanneer wordt de nieuwe risicomethodiek voor het eerst toegepast en welke toekomstige veranderingen kunnen worden verwacht?

De nieuwe risicomethodiek is op 1 december 2022 in de Staatscourant gepubliceerd.⁸ Per 1 september 2024 is de regeling gewijzigd van een Ministeriële Regeling naar een regeling van DNB als gevolg van de inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit depositogarantie 2024.⁹ De nieuwe risicomethodiek zal voor het eerst worden toegepast bij de berekening

van de bijdragen aan het depositogarantiefonds over het eerste kwartaal van 2023 waarvoor 31 december 2022 als toetsmoment geldt.

Heeft u vragen over de herziening van de risicomethodiek voor het DGS? Dan kunt u contact opnemen met de DGS infodesk (dgs@dnb.nl).

8 Regeling van de Minister van Financiën van 23 november 2022, 2022-0000215897, directie Financiële Markten, tot wijziging van de Regeling risicoindicatoren bijdragen depositogarantiestelsel Wft in verband met aanpassing van de berekeningswijze van de risicoscores en bepaling van de risicocategorieën voor banken ten behoeve van het depositogarantiestelsel
 9 De nieuwe regeling luidt 'Regeling van De Nederlandsche Bank N.V. van 18 juni 2024 houdende regels inzake het gebruik van de risicoindicatoren bij het berekenen van risicoscores van banken ten behoeve van het depositogarantiestelsel (Regeling risicoindicatoren bijdragen depositogarantiestelsel Wft 2024)', Stcrt. 2024, nr. 24163.

Bijlage I: Vergelijking oude (tot 31-12-2022) en herziene risicomethodiek (vanaf 31-12-2022)

Tabel 3 Specificaties oude en nieuwe risicomethodiek

Risicodimensie	Risiko-indicator(en)	Oude risicomethodiek			Nieuwe risicomethodiek*		
		Weging	Ondergrens	Bovengrens	Weging	Ondergrens	Bovengrens
Kwaliteit van de activa	Risicogewogen activa / TA	50%	0%	100%	40%	0%	100%
Kapitalisatie	Leverage Ratio	12,5%	6%	3%	10%	8%	3%
Liquiditeit	Liquideitsbuffer / TA	6,25%	100%	0%	12,5%	40%	0%
	Liquideitsbuffer / Gegarandeerde deposito's onder NL'se DGS	6,25%	100%	0%	7,5%	100%	10%
Bedrijfsmodel en Management	Rendement op activa	12,5%	0,2%	0%	10%	0,3%	0%
Potentiële verliezen voor DGS	Gegarandeerde deposito's onder NL'se DGS / TA	6,25%	0%	100%	15%	0%	100%
	Beklemden activa / TA	6,25%	10%	30%	5%	10%	30%

* Modelaanpassingen vet gedrukt

Tabel 4 Specificaties nieuwe indeling risicocategorieën

Risiko-categorie	Risicoweging	Gemiddelde risicoscore**	
		Oude risicomethodiek	Nieuwe risicomethodiek*
Categorie 1	50%	0 - 0,3	0 - 0,25
Categorie 2	100%	0,3 - 0,45	0,25 - 0,45
Categorie 3	150%	0,45 - 0,6	0,45 - 0,55
Categorie 4	200%	0,6 - 1	0,55 - 1

* Modelaanpassingen vet gedrukt

** Gemiddelde risicoscore berekend over de afgelopen vier kwartalen

Bijlage II: Brongegevens voor risicomethodiek

De variabelen die benut worden om de indicatoren samen te stellen zijn afkomstig uit de rapportages (COREP en FINREP) die banken op basis van de uitvoeringsverordening rapportage kapitaalvereisten periodiek aanleveren. Tabel 3 geeft een precieze verwijzing naar de velden die hiervoor gebruikt worden. In aanvulling op de variabelen afkomstig uit de COREP- en FINREP-rapportages, maakt de

risicomethodiek ook gebruik van de variabele gegarandeerde deposito's door het Nederlandse DGS. Ten behoeve van deze variabele wordt gebruik gemaakt van de door de bank gerapporteerde depositobasis zoals vermeld in de staten, bedoeld in artikel 130, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit prudentiële regels Wft.

Tabel 5 Overzicht gehanteerde rapportagevelden

Variabele	Bijlage*	Templatenummer	Templatecode	Regel	Kolom
Hefboomratio	X	47	C47.00	330	010
Liquiditeitsbuffer	XXIV	76	C67.00	010	010
Totale activa	III	1.1	F01.01	380	010
Risicogewogen activa	II	2	C02.00	010	010
Netto-inkomsten**	III	2	F02.00	670	010
Beklemde activa	XVI	32.1	F32.01	010	010

* Bijlagen van de uitvoeringsverordening rapportage kapitaalvereisten (nr. 680/2014)

** Wat betreft de netto-inkomsten per kwartaal wordt opgemerkt dat banken ieder kwartaal hun cumulatieve netto-inkomsten in het desbetreffende financieel jaar rapporteren. Om te komen tot niet de cumulatieve, maar de daadwerkelijke netto-inkomsten in elk kwartaal, is een bewerking van de gerapporteerde gegevens over het tweede, derde en vierde kwartaal in een financieel jaar noodzakelijk. Die bewerking houdt in dat de gerapporteerde netto-inkomsten over het voorafgaande kwartaal of de voorafgaande kwartalen binnen hetzelfde financieel jaar in mindering worden gebracht op de gerapporteerde netto-inkomsten over het betreffende kwartaal